

kroků, by je odvrátila, nemůže to býti na újmu opatrovanců, jejichž vyrozumění o povolení exekuce vymáhající věřitel nenavrhl a exekuční, pokud se tkne knihovní soud nenařídil, takže lhůta k podání opravného prostředku ani nezačala pro ně běžeti, a nemůže to býti ani na újmu práva poručenského soudu, dáti matce-poručnici, vyžádavší si dodatečně nové řádné doručení jménem jejich dětí-opatrovanců, příkaz, by podala rekurs ve lhůtě jdoucí jí v této vlastnosti znovu teprve ode dne, kdy se stalo druhé doručení.

Dovolací rekurs nemá však pravdu ani ve věci samé. Jak již podotčeno, má dočasný majitel (fiduciář) spolu se substituty všechna oprávnění, která jinak příslušejí jedinému vlastníku věci samotnému, mohou tudíž společně — po případě se svolením opatrovnického soudu — věc, zatíženou svazkem substituce libovolně zadlužiti, zciziti nebo jinak s ní naložiti a jejich právní jednání se mohou také státi předmětem — pokud se k tomu vůbec hodí — příslušného knihovního zápisu s účinností pro všechnyúčastněné osoby, jak fiduciáře, tak i substituty. Mimo to může však, což i dovolací rekurs uznává, též fiduciář sám bez souhlasu substitutů zatíženou věc zciziti, zatížiti neb jinak s ní naložiti, ale to ovšem jen se zachováním substitučního svazku, tedy bez újmy práv substitutů. I jeho jednání se mohou státi — ovšem též jen s touto výhradou — předmětem knihovních zápisů (srov. k tomu Ehrenzweig System des österr. allg. Privatrechtes z r. 1917, II. svaz. 2. pol. str. 391 a z 1920, II. svaz. I. pol. str. 342, rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni č. 1552 (jud. č. 209) sb. rak. min. sprav. a rozh. č. 4.500 sb. n. s.). Proto vyžaduje zásada důvěry ve veřejné knihy, by se tyto dva knihovní zápisy s tak různými právními účinky děly s náležitou jasností, vylučující všechny pochybnosti, zda se zatížení vztahuje toliko k právům fiduciáře či i k právům substitutů (§ 5 kn. zák.). Rekursní soud proto nepochybil, obmeziv povolení exekuce knihovním vkladem zástavního práva takovým způsobem, jež dovolací rekurs jednak napadá, jednak uznává slovy, že »exekuce ta nesměřuje proti fideikomisárním substitutům a tito jí nejsou dotčeni«.

Čís. 6413.

Byl-li kdo pro opilství pravoplatně zbaven úplně svéprávnosti a zřízen mu opatrovník, jest na dovolacím soudě, k němuž se věc napotom dostala, by sám od sebe zrušil usnesení o zbavení svéprávnosti a zřízení opatrovníka a by nařídil prvému soudu, by o návrhu na zbavení svéprávnosti znovu rozhodl.

(Rozh. ze dne 29. října 1926, R I 845/26.)

Usnesením prvního soudu ze dne 29. prosince 1923 byl František V. zbaven úplně svéprávnosti pro opilství a usnesením ze dne 29. ledna 1924 byl mu zřízen opatrovníkem Josef V. Usnesením ze dne 16. června 1926 zmocnil první soud opatrovníka ku žalobě o zrušení spoluvlastnictví. Rekursní soud usnesením ze dne 14. srpna 1926 toto usnesení prvního soudu zrušil a uložil prvnímu soudu, by, doplně řízení,

znovu rozhodl. Ne j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu opatrovníka zrušil usnesení prvního soudu ze dne 29. prosince 1923 a ze dne 29. ledna 1923 a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl o návrhu, by František V. byl zbaven svéprávnosti. Zároveň zrušil usnesení prvního soudu ze dne 16. června 1926 a usnesení rekursního soudu ze dne 14. srpna 1926 a poukázal dovolací rekurs opatrovníka na toto rozhodnutí.

D ů v o d y:

Při rozhodování o dovolacím rekursu opatrovníka Josefa V-a vyšlo na jevo, že František V. byl pro opilství zbaven úplné svéprávnosti a byl mu ustanoven opatrovník, ačkoliv podle §u 2 zákona o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. může být pro pijáctví uznáno jenom na částečné zbavení svéprávnosti, a osobám zbaveným částečně svéprávnosti neustanovuje se podle §u 4 téhož zákona opatrovník, nýbrž p o d p ů r c e. Úplným zbavením svéprávnosti byl František V. postaven co do způsobilosti k právním činům na roveň dítěti mladšímu sedmi let, kdežto zákon připouští takové obmezení jenom v míře platné pro dospělého nezletilce, byl tedy způsobem, přičím se zřejmě zákonu, zkrácen ve svých přirozených právech (§§ 16 a 17 obč. zák.). Práva ta jsou nezadatelná a neporušitelná (§§ 1458 a 1459 obč. zák.), třetí osoby nemohly nabýti jich porušením práv, což plyne ostatně z povahy věci samé. Formální právní moc soudního usnesení nepřekáží podle §u 11 nesp. říz. v případech, kde rozhodnutí může být změněno bez újmy práv, nabytých třetí osobou, by se tak nestalo. Jde-li pak, jako v tomto případě, o opatrovance pod zvláštní ochranou zákona (§ 21 obč. zák.), jest soud podle úvodního odstavce §u 2 nesp. říz. oprávněn a povinen i z úřední moci napravit stav, přičím se zákonu. Musila být proto zrušena usnesení prvního soudu, jimiž byl František V. pro pijáctví zbaven úplné svéprávnosti, a byl mu zřízen opatrovník, opatrovnickému soudu pak musilo být uloženo, by o návrhu na zbavení Františka V-a svéprávnosti rozhodl znova. Tím se staly bezpředmětnými jak usnesení opatrovnického soudu o zrušení spoluvlastnictví manželů V-ových, tak usnesení rekursního soudu, jež se proto současně zrušují, dále i dovolací rekurs opatrovníka, který pozbyl mimo to oprávnění k podání opravných prostředků. Jeho dovolací rekurs byl poukázán na stavší se rozhodnutí.

Čís. 6414.

Ustanovení §u 517, poslední odstavce, c. ř. s. vztahuje se i na usnesení rekursního soudu o předběžné otázce (nepřípustnost pořadu práva).

(Rozh. ze dne 29. října 1926, R I 917/26.)

Žalobu, již domáhala se řada provisionistů na Československém eráru doplatků drahotního přídavku a nouzové výpomoci, s o u d p r v é